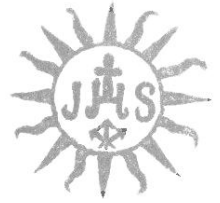

Harangszó

XVIII. évf. 42. szám

Az Esztergom-Belvárosi és Vízivárosi Plébánia hírlevele

2014. november 16.

Olvasmány: Péld 31,10-13.19-20.30-31

Evangélium: Mt 25,14-30
ÉVKÖZI 33. VASÁRNAP

Szentlecke: 1Tessz 5,1-6

Jövő vasárnap KRISZTUS KIRÁLYI föünnep. **Olvasmány:** Ez 34,11-12.15-17; **Szentlecke:** 1Kor 15,20-26.28; **Evangélium:** Mt 25,31-46; Hétköznapi Szentmise utáni beszélgetésekhez ezúttal a lenti prédikációmát javaslom.

Kedves testvérek, ha már 14 év papi szolgálat után múlt vasárnap elszántam magam egy prédikáció leírására, úgy döntöttem, túltengek annyiban, hogy be is teszem a Harangszóba. Meggyőződésem, hogy tényleg fontos a téma.

olvasmányok: Iz 6,1-8; 1Kor 11,23-32; evangélium: Lk 11,5-13

A Káldi-Neovulgata fordítás szerint idéztem, ezt találják a prédikáció szövegében is.

Kedves Testvérek, a mai alkalommal [azaz nov. 9-én ☺] éltem azzal a plébánosi joggal, hogy évközi idő vasárnapjain magam is összerakhatok egy olvasmányos rendet a Szentírásból.

Azért tettem ezt, mert arra jutottam, hogy fontos adnom a testvéreknek egy tanítást a nemrég lezárult püspöki szinódusról a családok ügyében.

Szeretném hangsúlyozni, hogy nincs sem jogom, sem módom végső összefoglalásra, nincsenek különleges, első kézből származó információim sem: én is a sajtóból tájékozodom. Viszont mivel egyháztörténelmet tanítok a Főiskolán, és mivel papkollégákkal vitatkoztam a szinódusi kérdésekről, talán tudok néhány szempontot mondani, amiből a testvérek Loyolai Szent Ignácot idézve „valami lelki hasznot tudnak meríteni”.

Kezdeném azzal, hogy a mostani szinódus a „család” fogalmának a mai világban tapasztalható mélyeséges válsága miatt igyekezett újra fölmutatni a katolikus tanítást. Megjelent ugyanakkor egy egyházon belüli nyomás is, elsősorban a német egyház illetékesei részéről, hogy az egyház vizsgálja felül azt az álláspontját, hogy főszabály szerint nem engedí szentáldozáshoz az elvált, és új szerelmi kapcsolatot kereső, vagy abban élő, netán új családot alapító személyeket. Úgy tűnik, a szinódus ellene mondott ennek a törekvésnek, és ragaszkodik ahhoz a hagyományos követelményhez, hogy polgárilag újraraházasodott személyek ne járuljanak szentáldozáshoz. Nagyon szoros összefoglalásban ez a szinódusi események története. Azért eseménytörténeti szinten megemlítem, hogy a szinóduson fontos szerepet kapott egyházmegyénk főpásztora, Erdő Péter bíboros úr, aki néhány állásfoglalásával a sajtóhírek szerint igen erősen befolyásolta a szinódus menetét. Erre mindentől függetlenül legyünk büszkék: úgy tűnik, általánosságban kimondható, hogy a mi főpásztorunk az a mai magyar személyiség, aki nemzetközi fórumokon a legnagyobb tekintéllyel rendelkezik.

Térjünk azonban vissza ahhoz, hogy mi volt a németek problémája! A személyes benyomásomat mondom, de számomra úgy tűnik, hogy beleütköztek egy olyan, fogyasztói jellegű egyházmodell korlátaiba, ami azért Magyarországon, itt, az én plébániáimon sem ismeretlen.

Fogyasztói egyházmodellben a katolicizmus egy olyan szolgáltatás, amit a papok szolgáltatnak, Önök, a hívek fogyasztanak. E fogyasztásért cserébe anyagi, és nem anyagi ellenszolgáltatásokat nyújtanak. Anyagi szolgáltatások példája a németek esetében állami szigorral beszedett egyházi adó, nem anyagi szolgáltatások példája, hogy Önök itt ülnek a szentmisén, és hallgatnak engem. A katolicizmus-szolgáltatás leginkább fogható, vagy a dogmatikai definíciót idézve, „látható” oldala az Oltáriszentség, amiben a templomlátogatók szentmiséről szentmisére részesülhetnek.

Szándékosan némi gúnnyal mondtam el ezt az egyházmodellt, de el kell ismerni, hogy látszólagos leíró ereje mindenképpen van. Rögtön beleütközünk azonban a korlátaiba, amikor egy gyóntatópap azt a lelki tanácsot adja a gyónójának, hogy most egyelőre inkább ne áldozzon akármilyen okból.

Mi történik ekkor? Az illető az egyház felé pont ugyanazokat az ellenszolgáltatásokat nyújtja, mint addig: egyházadót fizet, itt ül a szentmisén, ilyen-olyan feladatokat is vállal, stb, mégis, ő nem áldozhat, a többiek igen. Akárhány, nem csak német pap, hanem pl. az Önök plébánosa is megtapasztalja a fogyasztói választ: ha rosszabb minőségű a papok katolicizmus-szolgáltatása, akkor kevesebbet adunk érte, pl. többet nem jövünk szentmisére.

Persze a probléma nem csak technikai jellegű. A magát ilyen módon becsapva érző katolicizmus-fogyasztónak erkölcsi igazságérzete is fölháborodik: ha X-nek lehet áldozni, akkor nekem miért nem? És maguk a szolgáltatók, a papok vajon annyira szentek? És hát nem. Pedig valóban, az egyházjog a papoknak biztosít bizonyos privilégiumokat. Banális példa, de a logika hasonló. Ha Önök közül valaki 10 perccel a szentmise kezd-

te előtt evett volna valamit, az egyház azt kérné, hogy most inkább ne jöjjön ki áldozni. Pedig ugyanúgy körbemelegyünk perselyezni, az éves egyházadó sem lesz kevesebb. Nade, ha történetesen én ettem volna valamit 10 perccel a szentmise előtt, akkor nekem azt mondaná az egyház, hogy tölem telhető áhitattal mutassam be a szentmisét, áldozzak két szín alatt kenyérrrel és borral, és a szentségi bűjt megtörésének a tényét majd egyszer beszéljem meg a gyóntatómmal. Hol itt az igazság? Hát minden szentnek maga felé hajlik a keze?

Úgy tűnik számomra, hogy a németek következetesen ebben a fogyasztói modellben gondolkodva fogalmazták meg a maguk szinódusi javaslatait. Fő céljuk a fogyasztói modell anomáliáinak kiegyenesítése volt. Kaphasson mindenki Oltáriszentséget, ne legyen személyválogatás a katolicizmus-szolgáltatás színvonalában.

Kaptak is a németek kínos kérdéseket a világegyház püspökeiktől, hogy na és vajon a német katolicizmus-fogyasztó hívek mire mentek a fogyasztásukkal? Vajon virágozik-e a német egyház, és ha netán nem annyira, az vajon csak ezen anomáliák miatt van-e? És persze nem: az evangélikusoknál nincs ilyen fogyasztói anomália: az Úrvacsorát mindenki fogyaszthatja, mégis, igazából súlyosabb válságtünetek látszanak az evangélikus területeken, mint a katolikusoknál.

Részben személyes véleményemet mondom, de úgy látom, a válság megoldásának a kulcsa ennek a fogyasztói egyházmodellnek a leküzdése a fejünkben. A katolikus kereszténység az nem valami, amit a papok szolgáltatnak és a hívek fogyasztanak, hanem a Krisztus-követés útja, amit mi, mint szentmisét ünneplő egyházközösség, közösen kínálunk föl a világnak.

Személyenként mindannyian együtt vagyunk a fogyasztói oldalon, és együtt vagyunk a szolgáltatói oldalon is. Ez az a döntően fontos váltóállítás a fejünkben, aminek a megtörténte nélkül nem lehetünk jó tanúi Krisztusnak, akár kijövünk a szentáldozáshoz, akár a padban maradunk. Nézzük a szentmise és a szentáldozás szerepét a helyes egyházmodellben!

Testvérek, a szentmise az egy közösség cselekménye. A miénk. Mindannyian részt veszünk benne, akik azzal léptük át a templomkaput, hogy imádkozni szeretnénk. Krisztus Urunk Isteni Örökkévalóságban egyetlen áldozata az időben itt fog megújulni, ezen az oltáron. Mindannyian, akik ezt akarjuk, részesülünk a Szentlélek kegyelmében. Akár kijövünk áldozni, akár nem, ugyanazt a Szentleket fogjuk megkapni. Nincs másodrendű Szentlélek, akit azok kapnak, akik nem áldoztak. Nézzünk a gyermekeinkre! Vajon ezek a kicsik nem kapják meg Isten Szentlektét csak azért, mert koruk miatt nem járulhatnak szentáldozáshoz? Az egyetlen pótlék az én kiskeresztem volna?

Hasonlóképpen mindannyian, akik itt vagyunk, hogy Krisztus áldozatát megünnepeljük, ugyanabból a Szentlélekből fogunk részesülni, akármilyen bűnökkel, bűnös meggyőződésekkel, bűnös megköztöztiségekkel bírközünk, vagy akármilyen elvi vitánk van a katolikus tanítás valamely oldalával. Akár jövünk áldozni, akár nem, a Mennyei Atya adja nekünk a Szentleket, mert a szentmise az a helyzet, ahol így mindannyian, papok és hívek ezt kérjük tőle.

A Szentmiseáldozat közösségi jellegét az egyházi hagyomány sokféle módon kiemeli. A Tridenti Szent Zsinat dogmaként kimondta, hogy közösségünkben akkor is egy érvényes szentmise kegyelmei áradnának szét, ha egyedül én áldoznék ma. Ugyanezért áldoznak a testvérek egy szín alatt. A közösségben jelen kell lennie mind a két színnek, de ez megfelelően megvalósul, ha én két szín alatt áldozok, Önök pedig az egy szín alatti áldozással kapcsolódnak az egy áldozathoz.

A lelki áldozás, vagyis a szentáldozáshoz való imádságos kapcsolódás ugyanúgy bekapcsol bennünket a Szentmisét ünneplő közösségbe. Erről sok pápai és zsinati megnyilatkozást tudnék idézni.

Az emlegetett banális példának ez a kulcsa. Ha valaki enni találna 10 perccel misekezdett előtt, jöjjön el szentmisére, ne áldozzon, fogadja ugyanazt a Szentleket, mint akit akkor fogadna, ha fizikailag áldozna és tisztelje meg azzal az Urat, hogy figyelmetlenségéért vezekelve csak imádságban, lelki áldozásban közeledik hozzá. Nekem más a szerepem: a közösség szolgálata

nagyobb jó, mint a vezeklés, ezért bűnbánattal, de két szín alatti szentáldozással kellene fogadnom ugyanazt a Szentlelket, akit lelki áldozó testvérem is megkap. A magatartások és a megfontolások különfélék, de a Szentlélek ugyanaz. Ha hiszünk benne, belátjuk, hogy ez a lényeg, ha meg nem hiszünk, akkor ez a valódi problémánk, és nem az, hogy elégedetlenek vagyunk ezzel vagy azzal az egyházi gyakorlattal.

Azt akarnám ezzel mondani, hogy akkor tulajdonképpen nincs is értelme kijönni áldozni? Távol legyen! Csak annyit mondtam, hogy együtt kérjük, és együtt kapjuk ugyanazt a Szentlelket, és ebben nincs különbség áldozó és nem áldozó testvérek között.

No, és mi a helyzet az újráházasodottakkal, vagy egyszerűen az együttélő párok tagjaival, akikről tartósan azt kéri az egyház, hogy ne járuljanak szentáldozáshoz?

Hogy ezt megértsük, mindenekelőtt képzeljünk magunk elé egy cifra, de manapság sajnos szokványos családi helyzetet, amikor valakinek, férfinak vagy nőnek egyszerre több családban, több gyermek felé kellene teljes értékű apának vagy anyának lenni, ill. több asszony felé férjnek vagy több férj felé feleségnek.

Két kérdés:

- Kívánjuk-e, hogy gyermekünk, vagy bármilyen szeretettünk ilyen helyzetbe kormányozza az életét?
- Megvonjuk-e a szeretetünket, ha ez mégis sikerül neki? Mondunk-e neki olyat, hogy „nem vagy a fiam/lányom többé”?

„Ha tehát ti, bár gonoszak vagytok, tudtok jó ajándékokat adni gyermekeiteknek, mennyivel inkább adja a Szentlelket mennyei Atyátok azoknak, akik kérik tőle!”

Ha – bár senkinek nem kívánunk ilyen családi helyzetet – mégis meg tudnánk adni a személyes szeretetet annak a gyermekünknek, ill. rokonunknak, akinek ezt sikerül összehoznia, hogyne kellene ezerszer inkább azt gondolnunk a Mennyei Atyáról, hogy ő is meg akarja áldani azokat, akik ilyesfajta zűrzavarban élnek! Testvérek, mindegyiküknek itt a helye a szentmisen, de ha fizikai valójukban nem jöttek, hozzuk ide imádságunkban őket!

Akit a szentmisen „fogyasztóként kapunk”, az Isten egy Szentlelke, aki meg akarja áldani az életünket. Aki átlépte ma a templomkaput, és imádságos lélekkel eljött erre a szentmisére, nem megy haza dolgavégezetlenül, hanem Isten Szentlelket viszi haza, aki olyan, mint az eső az égből: elvégzi a maga dolgát a lelkekben.

Az előbb azonban rámutattam arra, hogy a szentmisen nem csak fogyasztók vagyunk. Életünk példájával, szavunk tanúságtételével hirdetünk is kell a kereszténységünket. Jézus nem csak hív bennünket, hanem küld is a világra.

A szentáldozással kapcsolatos egyházfegyelmi különbségek ezzel kapcsolatosak. Tény, hogy mindannyian bűnösök vagyunk, de ha megbántuk a bűneinket, van bennünk szándék arra, hogy Isten akarata szerint éljünk, életünkkel és szavainkkal képviseljük a katolikus egyházat, akkor jöjjünk ki szentáldozáshoz az öszövétségi próféta lelkesedésével: „*Itt vagyok, Uram, engem küldj!*”

Ha valamilyen lényeges szempontból nem tudunk azonosulni a Katolikus Egyházunk tanításával, vagy életmódunk arról vall, hogy valamit nem tudunk most megvalósítani abból, amit az egyház kér, akkor ne álljunk Isten elé ezzel a belső imádsággal, és a fizikai szentáldozás gesztusával. Ne együk és igyuk Szent Pál szava szerint a saját ítéletünket, hanem mondjuk meg az Úrnak, hogy „*Uram, én most nem vagyok teljes értékű katolikus tanúságtévő. Áldj meg, támassz föl ebből a halott állapotból, de most így nem kívánom eljátszani a példás katolikus!*”

Céloztam arra, hogy az egyház „halálos bűn”-ről beszél azok kapcsán, akik nem áldozhatnak. Be kell vallanom, hogy nem túlságosan szeretem ezt a szóhasználatot, mert úgy látom, két szentírási hely összecsiszít benne, és ez zavart okoz.

„Halálos”, és nem „halálos” bűnökről a Bibliában Szent János első levele beszél, de ő ezt egy számunkra nagyon szokatlan megközelítésben teszi:

„*Ha valaki látja, hogy a testvére vétkezik, de nem halálos bűnnel, imádkozzon érte, és Isten életet fog adni annak, aki nem halálosan vétkezett. Van halált okozó bűn is; nem erről mondom, hogy valaki könnyörögjön érte.*”

Szokásos egyházi szóhasználatban „halálos bűn” pl, ha valaki önhibájából nem jön vasárnap szentmisére, és ezzel figyelmen kívül hagyja Isten hívását. Tényleg csúf dolog, meggyőződéssel mondom. Node ne is könnyörögjünk azokért, akik ebben vétkesek? Nyilvánvaló, hogy Szent Jánosnál nem erről van szó.

Az a véleményem, hogy Szent János azokra a súlyos bűnösökre gondol, akiknek a dolgait valójában el sem tudjuk képzelni. Ki az közülünk, aki mondjuk Sztálin helyébe tudja képzelni magát? Az ő személye olyan rejtély a számunkra, hogy imádságunkban nem tudjuk magunk elé állítani. Így aki Sztálinért akarna imádkozni, valójában nem érte imádkozni, hanem egy jámbor karikatúráért. Bizzuk az ő személyét Istenre, aki tudja, hová tegye őt, és nézzük az egyházi szóhasználatot!

Úgy vélem, az egyházi szóhasználatot sokkal inkább az az olvasmány befolyásolta az 1. Korinthusi levélből, amit felolvastunk. Halálos bűnben van az az ember, aki jelenleg csak ítéletet vonna magára, ha kijönné testileg áldozni, és ezzel Isten teljes értékű tanújának mutatná magát. De ne feledjük azt a Krisztust, aki föltámadt a halálból. Az ilyen értelemben halálos bűnből van föltámadás, van föloldozás, várom a bűnösöket a gyóntatószékben! Aki nagyon belecsvartott valamilyen bűnös életmód hálójába, az pedig kérje itt, a szentmise imádságos közösségében a teljes értékű, valódi Szentlelket, aki vezetni fogja őt, és a maga idejében megszabadítja.

A színódussal kezdtem, egy gondolat erejéig visszatérek a színódusra. A színódusi atyák, és a Szentatya határozottan tűnik abban, hogy ezt a kérdést azért ne spiritualizálja el úgy, hogy az egyház saját emberi felelősségéről megfeledkezzék. Aki párkapcsolataiban nehéz terheket hordoz, annak éppúgy, mint mindannyiunknak Isten Szentlelke segíthet. De Isten Szentlelke eszköze lehet az egyházból kifejeződő emberi józan ész, és a jogalkalmazók, mindenekelőtt az egyházi bíróságok emberi ítélőképessége. Ha józan ésszel kibogozhatóak a múltbeli felelősségek és felelőtlenségek, és fölvezethető egy viszonylag könnyen járható kiút a múlt hálójából, akkor az egyház illetékesei segíteni fognak azoknak, akik hozzájárulnak, tágabb döntési jogkörökkel, könnyebb ügyintézési módokkal, mint eddig.

Összefoglalóan tehát, higgyük, hogy imádságos közösségünkben Krisztus valódi, egyetlen áldozata jelenik meg, és ennek az áldozatnak a kegyelméből mindannyiunknak ugyanazt a valódi Szentlelket adja az Atya. Aki életmódjával, meggyőzésével éli a katolikus kereszténységét, az jöjjön ki, és mondja el Krisztusnak, hogy hirdetője is akar lenni. De Szent Pál figyelmeztetése szerint vigyázzon, el ne essék! Akinek életmódjában, vagy meggyőzésében most nem tükröződik teljes egység a Katolikus Egyházzal, az ne vonjon magára ítéletet egy elstetett szentáldozással, hanem kérje a Szentlélektől a föltámadást a halálból, de kérje rendszeresen, a szentmiseáldozat imádságos közösségében!

A szentmise áldozati részének megkezdése előtt azonban valljuk meg mindannyian közösen a hitünket!

Sürgősségi Lelkipásztori Szolgálat: 20 / 776-9998

HIRDETÉSEK

+ az Eucharisziáról szóló MÉCS nap lesz november 29-én a Szent Adalbert Központban. Mészáros Domonkos OP atya fogja tartani, bárki jelentkezhet november 21-ig a www.mecsnapok.hu weboldalon. Akinek gondja van a webes jelentkezéssel, annak szívesen segít. Esztergomi szervezők: Dévényi Norbert és Betti

+ Előzetesen hirdetjük, hogy november 29-én délután a Belvárosi Plébánián adventi koszorúkötés, majd társasjátékozás, filmnézés, a betlehemes játék alakuló próbája, és egyebek lesznek „*Szombat esti ház*” címmel. Részletek a következő alkalommal.

+ Közös plébániai családok nagytábort szervezünk a Vízivárosi és a Belvárosi Plébánia részére 2015.aug.13-16-ig, amelyre szeretettel várunk mindenkit. Programok 0-99 éves korig lesznek. A helyszín lefoglalása miatt kérjük jelentkezzenek november 16-ig Hertelendy Katinál és Zsolt-nál (hertelendy@egomnet.hu) vagy Erős Gyöngyinnél és Gábornál (eros@freemail.hu). Jelentkezési lapok a mise után elvihetőek. Előleg családonként 10.000 Ft.

+ Jövő héten szerdán: ÁRPÁDHÁZI SZENT ERZSÉBET (ünnepe), pénteken SZŰZ MÁRIA BEMUTATÁSA, szombaton SZENT CECÍLIA emléknapja lesz.

BELVÁROSI TEMPLOM MISERENDJE:

Hétfő, Kedd, Csütörtök, Péntek: **este 7 óra**;

Vasárnap: **10, ½ 12 és este 7 óra**

VIZIVÁROSI TEMPLOM MISERENDJE: vasárnap: **½ 9**

Szent István kápolna: hétfő – péntek: **½ 8**; szombat: **este 6 óra (előesti)**

Zárdatemplom: hétfő – vasárnap: **7 óra**

TOVÁBBI LITURGIÁK:

minden csütörtök: 20:30-21:00: szentségimádás (Belváros)

utolsó csütörtök: 20:30-21:30: szentségimádás (Szt. István kápolna)

Mária Rádió: Fm 97,4 Mhz ; Magyar Katolikus Rádió: **Fm 92,5 Mhz**

HARANGSZÓ

A Belvárosi és Vízivárosi Plébánia közös hírlevele (megjelenik hetenként)

Alapító: Dr. Beer Miklós; Felelős kiadó: Dr. Harmai Gábor

Szerkesztőségi e-mail: harangszo@egomnet.hu

A Plébánia telefonszáma: **33 / 898-124 és 20 / 775-2841**

Plébániai fogadó órák: hétfőtől - péntekig du.15-18h között

A Belvárosi Plébánia bankszámlaszáma: 10918001-00000029-05960007

A Vízivárosi Plébánia bankszámlaszáma: 10918001-00000094-73080007

www.belvarosiesztergom.hu; sztpeterespal@egomnet.hu

Facebook: Esztergom-Belvárosi Plébánia